

Nimi

Vastuullisuus yrityksen arjessa

Tavoite

Oppimateriaalin läpikäytyään oppija tuntee vastuullisen yritystoiminnan perusasiat ja hahmottaa sen laajuuden. Hän tutustuu maailman tilaan ja sen vaikutuksiin liiketoiminnassa nyt ja tulevaisuudessa. Oppija tunnistaa yrityksen toiminnan merkittävimmät vaikutukset ja tuntee keskeisimmät ekologisen ja sosiaalisen kestävyysmittarit, kuten hiilijalanjäljen. Hän tietää, mitä kiertotalous tarkoittaa ja tunnistaa kiertotalouden luomia liiketoimintamahdollisuuksia. Lisäksi oppija tuntee hyvän vastuullisuusviestinnän periaatteet ja osaa arvioida näkemäänsä viestintää.

Kohderyhmä

Yrittäjät ja yritysten työntekijät, liiketoiminnan opiskelijat toisella ja korkea-asteella, kaikki aiheesta kiinnostuneet.

Kuvaus

Yritysten vastuullisuustyö on laaja ja monimuotoinen aihe, josta voi olla haasteellista saada kiinni. Korkealentoisen ja tavoitteisiin keskittyvän käsiteltävän sijasta koulutus pyrkii määrittelemään, mistä missäkin aiheessa on oikeasti kysymys ja miten vastuullisuustyötä voi edistää käytännön tasolla missä tahansa organisaatiossa.

Koulutus sisältää seuraavat osiot:

- **Vastuullisuuden merkitys**, johon sisältyvät **Kestävyysperusteet -modulin** materiaalit ja **Vastuullisuuden vaatimukset ja mahdollisuudet yrityksille** (video, diat). Yhdessä nämä muodostavat kokonaisuuden, jossa käsitellään maailman tila ekologisen ja sosiaalisen kestävyysnäkökulmista sekä muuttuvan tilanteen seurauksena kiristyneen sääntelyn ja raportointivaatimusten vaikutuksia yrityksiin.
- **Vastuullisuustyö yrityksissä** -osio sisältää teemat **Ympäristövaikutukset, Yritysvastuu ja Miten pääset alkuun vastuullisuustyössä** (kaikki diat) Osiossa tutustutaan erilaisiin yritystoiminnan aiheuttamiin vaikutuksiin ja siihen, miten niitä voidaan mitata ja vähentää.
- **Hiilijalanjälki** -osioon kuuluvat **Johdatus hiilijalanjälkeen, Hiilijalanjäljen laskenta ja Hiilijalanjäljen pienentäminen** (kaikki diat). Osiossa käydään lyhyesti läpi ilmastonmuutoksen taustaa ja hiilijalanjäljen laskentaperusteita. Lopuksi paneudutaan siihen, miten hiilijalanjäljen laskentatuloksia voidaan hyödyntää.
- **Kiertotalous**-osiossa käsitellään teemoja **Raaka-aineet ja niihin liittyvät riskit, Lineaaritaloudesta kiertotalouteen, Kiertotalouden liiketoimintamallit ja Kiertotalousmerkkejä tekstiilialalta** (kaikki diat). Alussa kerrotaan siitä, miten luonnonvarojen käyttöön liittyvät riskit haastavat liiketoiminnan. Sitten kerrotaan, mitä kaikkea kiertotalous todellisuudessa on ja millaista liiketoimintaa sen periaatteille voi rakentaa.

- Sosiaalinen kestävyys -osioon kuuluvat videot **Sosiaalinen kestävyys, Sosiaalinen kestävyys ja yritystoiminta, Sosiaalinen kestävyys yritystoiminnassa: esimerkkejä** sekä **Työhyvinvointi ja työssä jaksaminen** (kaikki diat). Sosiaalinen kestävyys on erittäin laaja aihepiiri, jonka käsittely alkaa sen määrittelystä ja käsitellyt teemat on valittu siten, että ne ovat relevantteja nimenomaan yritystoiminnan näkökulmasta.
- Esteettömyys ja saavutettavuus -osiossa käsitellään teemat **Esteettömyys, Saavutettavuus ja Esimerkkejä esteettömyydestä ja saavutettavuudesta** (kaikki diat).
- **Vastuullisuusviestintä** on tärkeä osa vastuullisuuden osaamista. Tähän loppuun suoritetaan siis **Vastuullisuusviestintä-modulista** osat Vinkkejä hyvään vastuullisuusviestintään ja Vastuullisuusraportointi.
- Lisämateriaalina voi käyttää **ICT-alan ympäristövaikutuksista** -diasarjaa

Ohjeistus

Koulutuksessa on hyvä edetä osioittain numerojärjestyksessä, vaikka monet osiot ja niiden teemat voivat toimia myös itsenäisinä. Videot ovat ensisijainen materiaali, mutta on mahdollista käyttää diasarjoja ja niiden osia oman opetuksen materiaalina. On kuitenkin suositeltavaa katsoa myös video, koska dioihin liittyvät sisältötekstit eivät kata kaikkia käsiteltyjä asioita.

Kuhunkin videoon liittyy 1-2 tehtävää, jotka löytyvät erillisestä **tehtävädokumentista**. Jos oppijoilla on oma yritys tai läheinen kontakti johonkin yritykseen, voi tehtävänä teettää myös **Vastuullisuus yrityksen arjessa -työkirjan**, jossa on koulutuksen osioiden mukaisesti järjestettynä yrityksen vastuullisuuden tutkimiseen ja kehittämiseen tähtäviä tehtäviä. Työkirjaa ei pysty hyödyntämään ilman yritykseen liittyviä tietoja, joten se ei sovellu kaikille oppijoille.

Materiaali on laadittu keväällä 2023. Huomaa, että regulaatio muuttuu jatkuvasti ja uutta tilastotietoa kannattaa päivittää vuosittain. Mukana on myös esimerkkejä yrityksistä, joiden tilanne on saattanut muuttua materiaalin tuottamisen jälkeen.

Laajuus

Materiaali sisältää luentotalenteita (á 6–36 min) noin kuuden tunnin edestä (erillisten modulien osuus tästä on noin yksi tunti) ja niihin kuhunkin on liittyy 1-2 tehtävää (noin 15–30 minuuttia). Tämä perussisältö on itseopiskeltuna yhteensä noin 12 tunnin laajuinen. Jos oppija tekee myös Työkirjan tehtävät, tulee tästä noin 8 tuntia, joten tämän materiaalin mukaisesti opiskeluaikaa tulee enimmillään 20h.